

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5CoCsp/24/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119213867
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8119213867.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v právnej veci žalobcu L. Z., nar. X.XX.XXXX, bytom X. X, XXX XX Q., právne zastúpený JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35792752, právne zastúpený Advokátka kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47233516, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 11Csp/186/2019 - 61 zo dňa 29.01.2020 takto

rozhodol:

M e n í rozsudok v napadnutej časti, t.j. vo výroku II. tak, že určuje, že zmluvná podmienka - poplatok za poskytnutie úveru 78,- Eur, uvedená v bode 6. Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500116749 zo dňa 28.05.2015, uzatvorenej medzi účastníkmi konania, je neprijateľná.

Vo zvyšku napadnutej časti, t.j. vo výroku V. m e n í rozsudok tak, že žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov prvoinštančného konania proti žalovanému v plnom rozsahu.

P r i z n á v a žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči žalovanému s tým, že o výške náhrady prvoinštančného i odvolacieho konania rozhodne súd 1. inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 701,82 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne od 18.9.2019 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku, II. Žalobu o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky ohľadom poplatku za poskytnutie úveru zamietol, III. Určil, že zmluvná podmienka uvedená v článku I. bod 7.1 Dohody o poskytovaní služieb č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 28.5.2015 k Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 28.5.2015 uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným v znení: „Zákazník sa zaväzuje, že za uzavretie Dohody zaplatí mesačne Poskytovateľovi odplatu vo výške 2,54 % zo sumy schváleného úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru. Zákazník sa zaväzuje splácať túto odplatu v pravidelných mesačných splátkach, ktorá bude uvedená spolu so splátkami úveru a úrokov za úver v Oznámení Veriteľa o schválení úveru dlžníkovi“ je neprijateľná, IV. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania za konanie o zaplatenie 701,82 Eur v rozsahu 100%. V. Napokon vyslovil, že strany nemajú nárok na náhradu trov konania za konanie o určenie o neprijateľnej zmluvnej podmienky.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 52 ods. 1, 2, 3 a 4, § 53 ods. 1, 2, 3 a 5, § 43a ods. 1, § 43c ods. 1, § 44 ods. 1, 2, § 46 ods. 2 a § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ust. § 1 ods. 2, § 2 písm. a/ a b/, § 9 ods. 1 a 2, § 11 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch

v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy od 01.04.2015 do 29.09.2015. Zároveň ust. § 451 ods. 1, 2, § 456, § 517 ods. 1, 2 a § 563 Občianskeho zákonníka, a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., a napokon ust. § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

3. Súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že dňa 28.05.2015 uzavreli strany formulárovú zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500116749 a to tým spôsobom, že najprv žalobca dňa 26.5.2015 podpísal príslušný formulár s vyplnením údajov pod bodom 5 „údaje o požadovanom spotrebiteľskom úvere revolvingového typu“, ktorý obsahoval tieto náležitosti: poskytnutá čiastka úveru - 780,- Eur; predpokladaná mesačná splátka spolu s platbou podľa dohody o poskytovaní služieb 42,54 Eur; mesačná splátka vrátane úrokov 24,43 Eur; splatnosť úveru - 42; celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť - 1104,06 Eur; predpokladaná RPMN za úver 25,40%; ročná úroková sadza 17,39%; priemerná RPMN 37,67% a poplatok za poskytnutie úveru 78,- Eur.

4. Žalovaný ako veriteľ formulár zmluvy podpísal až neskôr - 28.5.2015, pričom vyplnil údaje uvedené pod bodom 6 „údaje o schválenom spotrebiteľskom úvere revolvingového typu“, ktorý obsahuje totožné údaje spotrebiteľského úveru ako v bode 5 okrem RPMN, ktorá je uvedená v tejto časti vo výške 25,16%.

5. Súd prvej inštancie zároveň konštatoval, že je nesporné, že zmluvu o revolvingovom úvere vrátane dohody o poskytovaní služieb je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 Občianskeho zákonníka.

6. Povinné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. musia byť uvedené v zmluve, čo znamená, že musia byť výsledkom zmluvného konsenzu oboch jej účastníkov a to odhliadnuc od toho, že zmluva nemusí tvoriť jeden dokument, ale pokiaľ niektoré náležitosti zmluvy boli uvedené v tzv. oznámení veriteľa o schválení úveru, ktoré však nebolo podpísané žalobcom a na ktoré písomne nereagoval akceptáciou tohto návrhu, pričom v zmluve ani nie je odkaz na spomínané oznámenie ako súčasť zmluvy, nie je možné prijať záver, že zákonná požiadavka obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere predstavujúca či už splatnosť mesačnej splátky alebo termín konečnej splatnosti úveru bola zachovaná spomínaným oznámením. Písomná forma zmluvy vrátane spomínaných povinných zákonných náležitostí musí byť dodržaná aj v procese kontraktácie týchto jednotlivých náležitostí zmluvy. V samotnej zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je ani zmienka o splatnosti mesačnej splátky a o termíne konečnej splatnosti úveru. Pokiaľ tieto náležitosti žalovaný uviedol v ďalšom dokumente, teda v spomínanom oznámení, bolo potrebné, aby žalobca tento nový návrh žalovaného ohľadom týchto náležitostí písomne akceptoval. Musí byť totiž dodržaný proces uzatvárania zmlúv podľa § 43 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Súdneho dvora vo veci C-42/15, ktorý vo svojom odôvodnení uviedol, že zmluvu môžu tvoriť viaceré listiny, ale v samotnej zmluve musí byť jasný odkaz na konkrétny dokument tvoriaci súčasť zmluvy, ktorý navyše musí byť odovzdaný spotrebiteľovi ešte pred uzavretím zmluvy. Aj keď teda žalovaný spomína oznámenie veriteľa, súdu prvej inštancie bolo z jeho činnosti známe, že spomínané oznámenie sa vyhotovuje až v deň podpísania zmluvy žalovaným, teda neskôr ako zmluvu podpíše klient a preto logicky nemôže byť tento dokument odovzdaný klientovi pred uzavretím zmluvy.

7. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že písomná akceptácia žalobcu vo vzťahu k termínu mesačnej splátky a termínu konečnej splatnosti úveru chýba a preto nedošlo k písomnej dohode strán o týchto náležitostiach zmluvy.

8. Podobne súd prvej inštancie dospel k záveru o chýbajúcom zmluvnom konseze ohľadom ďalšej povinnej náležitosti zmluvy a to výšky RPMN. Je nepochybné, že ide o údaj, ktorý sa vypočítava podľa príslušného vzorca nachádzajúceho sa v prílohe zákona č. 129/2010 Z.z., ale nič to nemení na tom, že tento údaj je obligatórnou náležitosťou zmluvy a teda aj vo vzťahu k nej sa musí dosiahnuť zmluvný konsenzus podľa pravidiel už spomínanej kontraktácie. V žiadosti o úver žalobca uviedol určitú výšku RPMN a keďže v reakcii žalovaného na tento jeho návrh na uzavretie zmluvy bola iná výška RPMN, s poukazom na § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka bolo potrebné, aby tento návrh písomne akceptoval aj žalobca, k čomu však nedošlo. Navyše však tak ako to jasne vyplýva z § 9 ods. 2 písm. k/ citovaného zákona, ale tiež smernice 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere (článku 10 ods. 2 písm. g/) nepostačuje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť len výšku RPMN, ale musia sa uviesť aj predpoklady, ktoré boli použité pre jej výpočet. V zmluve nepochybne predpoklady chýbajú. Nie je pritom dôležité, že sú uvedené v rámci zmluvy ako iné povinné náležitosti (napr. výška úveru, výška

mesačnej splátky, počet splátok), pretože sú inou povinnou náležitosťou a preto musia byť v zmluve uvedené, avšak zároveň musí sa v zmluve uviesť aj to, z ktorých predpokladov sa RPMN vypočítalo, aby spotrebiteľ mal jasno, čo bolo pre výpočet výšky RPMN smerodajné.

9. Napokon, a to je nesporné, v zmluve chýba odplata, ktorá práve bola do zákona č. 129/2010 Z.z. zavedená novelou účinnou od 1.4.2015 a je uvedená v § 9 ods. 2 písm. j/. Ide o odplatu, ktorá sa určuje v zmysle § 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.

10. Súd prvej inštancie nesúhlasil s tým, že by v zmluve chýbali ďalšie náležitosti, tie, na ktoré navyše žalobca poukázal v žalobe, ale vzhľadom na právny záver vyplývajúci z názoru o chýbajúcich iných náležitostiach zmluvy nepovažoval za potrebné sa nimi bližšie zaoberať. Zároveň uviedol, že možno súhlasiť so žalobcom, že sa javí, že v zmluve bola uvedená podstatne nižšia výška RPMN, ako bola v skutočnosti. Preto zo zákona nastala fikcia o bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru s poukazom na ust. § 11 ods. 1 písm. b/, d/ zákona č. 129/2010 Z.z. Žalobca argumentoval aj fikciou o bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru v zmysle ust. § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. Žalovaný síce vo vyjadrení tvrdil, že zisťoval údaje o bonite žalobcu, ale opäť svoje tvrdenie nepreukázal, keďže hodnotenie dlžníka nepredložil. Neuniesol dôkazné bremeno ohľadom tohto svojho tvrdenia, nepreukázal, že by zisťoval príjmy, výdavky, rodinný stav žalobcu a že by si ich overoval a preto aj z toho dôvodu nastala fikcia o bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru.

11. Nárok žalobcu posúdil súd prvej inštancie podľa ust. § 451 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka a konštatoval, že žalobca má vrátiť žalovanému len sumu reálne poskytnutého úveru t.j. 702,- Eur (keďže do výšky úveru žalovaný započítal hneď poplatok za poskytnutie úveru 78,- Eur) a keďže zaplatil mu až 1.403,82 Eur, žalovaný sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil plnením bez právneho dôvodu vo výške 701,82 Eur. Súd prvej inštancie preto žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia vyhovel vrátane úrokov z omeškania, ktoré priznal od nasledujúceho dňa po doručení žaloby žalovanému s poukazom na § 563 Občianskeho zákonníka. Úroky z omeškania boli priznané podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

12. V žalobe o vyslovenie neprijateľnostnej zmluvnej podmienky ohľadom Dohody súd prvej inštancie uviedol, že vzhľadom na výpoveď žalobcu, z ktorej vyplýva že Dohodu musel podpísať a predovšetkým vzhľadom na skutočnosť, že celý text dohody bol vopred pripravený a dopisovali sa len osobné údaje žalobcu, vedie k záveru o tom, že dohoda nebola individuálne dojednaná. Dôkazné bremeno o preukázanie opaku bolo na žalovanom (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka), žalovaný však opak nepreukázal, keďže tvrdenie o dobrovoľnosti dohody v jej texte vzhľadom na výpoveď žalobcu nebolo preukázané.

13. Ako vyplýva z tohto ustanovenia, zo súdnej kontroly nie je vylúčená cena ako odplata za službu, vylúčená je len primeranosť ceny na jednej strane a tovaru a služieb na druhej strane ako protiplnenie (napr. rozsudok Súdneho dvora EÚ C-26/13 zo dňa 30.4.2014 bod. 54). V tejto súvislosti poukázal súd prvej inštancie na rozsudok Súdneho dvora EÚ C-143/13 zo dňa 26.2.2015 body 55,56. Keďže uvedená dohoda nie je vylúčená zo súdneho prieskumu neprijateľnosti zmluvnej podmienky súd prvej inštancie sa zaoberal tým, či vytýkané ustanovenia spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa. V tejto súvislosti súd prvej inštancie konštatoval, že hrubá nerovnováha v právach a v povinnostiach v neprospech spotrebiteľa je nepochybne, keďže spotrebiteľa má platiť za služby o ktoré nemá záujem, alebo ktoré sa nerealizujú a navyše aj vtedy, ak by sa úver predčasne zosplatnil, a to všetko za cenu vyššiu ako je reálne poskytnutý úver. Preto nepochybne žalovaná zmluvná podmienka v súvislosti s Dohodou predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, a teda je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná.

14. Iný záver súd prvej inštancie prijal vo vzťahu k poplatku za poskytnutie úveru, ktorý nepovažuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, aj keď možno súhlasiť, že nebol individuálne dojednaný, keďže tento poplatok je súčasťou predtlačenej formuláru obsah ktorého žalobca ako spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť. Na druhej strane je však zrozumiteľný a určitý a jasne z jeho označenia vyplýva, že protiplnením je poskytnutie úveru. Právna úprava pritom nevyklučuje, aby účastníci úverovej zmluvy si nemohli dohodnúť ako odplatu za poskytnutie úveru okrem úroku aj jednorazový poplatok. Ten je dostatočne transparentný, je uvedený medzi údajmi o žiadanom aj schválenom úvere a preto žalobca bol dostatočne zrozumiteľne uzročený s tým, že okrem dohodnutého úroku má zaplatiť

aj tento poplatok, čo napokon aj potvrdil vo svojej výpovedi. V tejto súvislosti súd prvej inštancie dal do pozornosti pripomienky Európskej komisie v konaní vedenom na Súdnom dvore EÚ z 3.2.2014, ktoré boli spracované v rámci prejudiciálneho konania na základe návrhu Krajského súdu v Prešove v spore C. V. proti spoločnosti Provident Financial s.r.o. Európska komisia sa zaoberala posúdením tzv. administratívneho poplatku v zmluve o spotrebiteľskom úvere a ako vyplýva z bodu 6 jej záveru smernica 93/13/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že zmluvná podmienka určujúca výšku administratívneho poplatku sa môže považovať za jasnú a zrozumiteľnú vtedy, ak je jasná a zrozumiteľná z formálneho a gramatického hľadiska a umožňuje spotrebiteľovi posúdiť hospodárske dôsledky, ktoré pre neho z danej zmluvnej podmienky vyplývajú. Súd prvej inštancie rozhodne nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že zrozumiteľná je len odplata za úver vyjadrená ročným úrokom a že zo strany žalovaného ide o nekalú obchodnú praktiku, ak dohodol úrok aj poplatok za poskytnutie úveru. Pre súd prvej inštancie je takáto úvaha nepochopiteľná, smerujúca k absurdite. Odplatu za úver tvoria predovšetkým úroky, ale môžu byť aj rôzne poplatky, vrátane poplatku za poskytnutie úveru, ktorý je bežne používaný veriteľmi tak nebankovými spoločnosťami, ako aj bankami. Poplatok je však jednorazový na rozdiel od úroku, ktorý sa stanovuje ročnou úrokovou sadzbou a premieňa sa do dohodnutej spravidla mesačnej splátky. Je nepochopiteľná argumentácia žalobcu, že sa tým vyvoláva pochybnosť o skutočnej úrokovej sadzbe a skutočnej výške RPMN. Pre nikoho by takáto pochybnosť nemala byť dôvodná, je len umelo vytváraná žalobcom a rozhodne neovplyvňuje výšku RPMN, keďže pri jeho výpočte sa zohľadňuje aj poplatok za poskytnutie úveru, ktorý spadá do celkových nákladov spotrebiteľa podľa § 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z.z. Podľa tohto ustanovenia jasne do celkových nákladov spotrebiteľa patria aj poplatky akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o úvere. RPMN sa pritom počíta práve z týchto celkových nákladov (§ 2 písm. i/). Je zjavná snaha žalobcu vyvolať dojem, že pri úverovej zmluve je možné si dohodnúť len úrok, ale aj zákonodarca má nepochybne iný názor, čo je zrejmé aj z už spomínaného § 2 písm. g/. Napokon aj v § 499 Obchodného zákonníka sa používa termín „odplata a nie úrok“. Konkrétne podľa § 499 Obchodného zákonníka za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa. Súd prvej inštancie konštatoval, že logický záver o akceptácii poplatku za poskytnutie úveru, ktorý je bežne používaný, možno vyvodiť aj zo skutočností, že zákonodarca zakázal len poplatky len za správu a vedenie úverového účtu novelou zákona č. 129/2010 Z.z. účinnou od 10.6.2013 a teda zjavne poplatok za poskytnutie úveru nepovažoval za problematický, inak by ho nepochybne zakázal tiež.

15. Ak je niečo upravené zákonom (ako je poplatok vo forme odplaty), potom nemôže predstavovať neprijateľnú zmluvnú podmienku. Navyše však, ako súd uviedol, poplatok za poskytnutie úveru tvorí hlavný predmet plnenia úverovej zmluvy, je vyjadrený v zmluve transparentne, zrozumiteľne a aj preto je vylúčený z prieskumu neprijateľnosti zo zákona.

16. Zároveň súd prvej inštancie vyslovil názor, že nesúhlasí s názorom, ktorý sa preberá z rozhodnutia Vrchného krajského súdu v Karlsruhe AZ 17 U 192/2010 z 3.5.2011.

17. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie podľa ust. § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1 CSP. V žalobe boli uplatnené dva druhy nárokov. Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom v tejto časti bol žalobca v celom rozsahu úspešný a preto súd mu priznal nárok na plnú náhradu trov konania. Ďalšie nároky sa týkali vyslovenia neprijateľných zmluvných podmienok, avšak v tomto konaní každá zo strán mala len polovičný úspech a preto nárok na náhradu trov konania o neprijateľné zmluvné podmienky im nevznikol. Na záver súd prvej inštancie konštatoval, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník podľa ust. § 262 ods. 2 CSP.

18. Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalobca, a to proti výroku II., ktorým súd prvej inštancie žalobou o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky ohľadom poplatku za poskytnutie úveru zamietol, a v súvisiacom výroku V. o náhrade trov konania. Žalobca poukázal na odôvodnenie rozsudku v napadnutej časti, a to bod 70-74 odôvodnenia rozsudku. Na rozdiel od súdu prvej inštancie nepovažuje sporný poplatok za zrozumiteľný, určitý a jasný. Pokiaľ súd prvej inštancie argumentuje tým, že ide o poplatok v zmysle právnej úpravy, tak žalobca poukázal na tú skutočnosť, že neprijateľnosť zmluvnej podmienky nie je daná tým, že by ju zákon nepripúšťal alebo zakazoval, naopak s drvivou väčšinou zmluvných podmienok, neprijateľnosťou, ktorých sa súdy zaoberajú zákon počíta, ale jej neprijateľnosť vyplýva z ust. § 53 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie správne konštatuje, že predmetná

zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná, ale mylne sa domnieva, že je určitá a jasná. Ak sa súd prvej inštancie odvoláva na aprobovanie predmetnej zmluvnej podmienky zákonom tak mu uniká, že podľa ust. § 1 ods. 2 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., môže byť odplata a teda aj poplatok vyjadrený len v percentách zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov za rok. Poplatok v predmetnej zmluve nie je vyjadrený v percentách v zmysle nariadenia č. 87/1995 Z.z. a percentá uvedené v zmluve nevyjadrujú celú odplatu, ale len jej časť. Poskytovanie úverov patrí medzi hlavný predmet činnosti žalovaného. Aký je účel delenia platby za poskytnutie úveru na úrok a poplatok, čo si má žalobca predstaviť pod pojmom úver, vo vzťahu k úroku za úver vyjadrený v percentách a v poplatku za úver vyjadrený pevnou sumou. Má pojem úver aj pri úroku aj pri poplatku rovnaký alebo rozdielny obsah, alebo ide len o nekalú obchodnú praktiku ako optický znížiť percentuálne ročné vyjadrenie ceny úveru. Nakoľko je vyjadrenie ceny úveru v časti poplatku za poskytnutie úveru neurčité a nezrozumiteľné, nedá sa ani jednoznačne určiť, či má byť tento poplatok považovaný za súčasť ceny úveru alebo ide o vedľajšie dojednanie. Zrozumiteľná je len odplata za poskytnutie úveru vyjadrená percentuálne podľa požiadavok nariadenia. Žalobca zároveň poukázal na to, že o rovnakých veciach má byť rozhodnuté rovnako. V niektorých rozhodnutiach Okresného súdu v Prešove a Krajského súdu Prešov, bola predmetná zmluvná podmienka vyhlásená za neprijateľnú. Ide o tú istú zmluvnú podmienku, toho istého dodávateľa pri obdobnom skutkovom stave. Ide o rozhodnutia Krajského súdu Prešov sp.zn. 2Co/53/2019, 7Co/36/2019, 13Co/70/2019, 15Co/67/2017, 21Co/111/2017, 22Co/47/2019 a 25Co/22/2018. V tejto súvislosti poukázal žalobca aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18Co/109/2011 z 21.11.2012, z ktorého citoval. Preto navrhol v napadnutých výrokoch rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

19. K odvolaniu žalobcu v napadnutej časti sa vyjadril žalovaný. Uviedol, že popiera tvrdenia žalobcu, že poplatok je nezrozumiteľný, neurčitý a nejasný. Poukázal na to, že ochrana spotrebiteľa je založená na ochrane „priemerného spotrebiteľa“. Priemerný spotrebiteľ je definovaný ako osoba, ktorá je v primeranom rozsahu rozhladená, informovaná a obozretná. Nedostatok zodpovednosti, respektíve ľahostajnosť spotrebiteľa vo vzťahu k obsahu svojich práv a povinností, nemôže založiť neplatnosť právneho úkonu a znemožniť uskutočniť plnenie, na ktoré má druhá zmluvná strana legitímny nárok. Ochrana spotrebiteľa nemôže byť bezbrehá. Poplatok za poskytnutie úveru je štandardne vyžadovaný subjektmi na finančnom trhu. Žalobca bol o danom poplatku riadne informovaný a súhlasil s ním v čase podania žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru žalovanému. Ak by s ním v danom čase nesúhlasil, nepožadoval by od žalovaného poskytnutie predmetného úveru. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je úverová zmluva, ktorá je ako zmluvný typ upravená v zákone č. 513/1991 Zb., teda v Obchodnom zákonníku v platnom znení. S ohľadom na skutočnosť, kedy zmluvnou stranou na strane dlžníka je spotrebiteľ aplikujú sa na zmluvu ustanovenia upravujúce spotrebiteľské právne vzťahy, teda zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov, a ust. § 53 a nasledujúce Občianskeho zákonníka. Poplatky spojené so spotrebiteľským úverom boli a sú bežnou súčasťou obchodnej praxe spojenej s poskytovaním úverov, pričom tento fakt bol a je zohľadnený aj príslušnou právnou úpravou. Už zákon č. 258/2001 Z.z. definoval v § 2 písm. e/ poplatok ako akúkoľvek platbu, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť veriteľovi v súvislosti s poskytovaním úveru, okrem úrokov. Zákon č. 129/2010 Z.z. legálnu definíciu poplatku nemá, no vo viacerých ustanoveniach hovorí o poplatku/och, pričom z tejto úpravy je zrejmé, že pod uvedeným pojmom sa má na mysli iná platba ako je úrok. S účinnosťou od 10.06.2013 bola vykonaná zmena právnej úpravy poplatkov v zákone č. 129/2010 Z.z., kedy podľa nanovo prijatého ustanovenia § 9 ods. 5 veriteľovi sa zakazuje požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu spotrebiteľského úveru alebo účtu, alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený spotrebiteľský úver, a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo poskytnutia spotrebiteľského úveru za ponúkaných podmienok; to neplatí ak ide o účet podľa § 708 a § 715 Obchodného zákonníka, osobitného zákona alebo osobitnú službu, ktorá nie je podmienkou úverového vzťahu a ktorej podmienkou poskytnutia je písomný súhlas spotrebiteľa. Zámer pre prijatie uvedenej úpravy bol v dôvodovej správe k zákonu č. 132/2013 Z.z. vyjadrený tak: že cieľom ustanovenia je zakázať veriteľom požadovať od spotrebiteľov poplatky alebo akúkoľvek odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo účtu, na ktorom je úver vedený, a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu. Zákon v otázke poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom teda zaviedol výslovnú úpravu toho, aké poplatky pri spotrebiteľskom úvere sú ex lege zakázané. Z prijatej úpravy vyplýva, že zákonodarca nepovažoval poplatok za poskytnutie úveru za problematický a neprijateľný. Na základe uvedeného žalovaný tvrdí, že poplatok za poskytnutie úveru je prípustný a dovolený. Ide o platbu za takú činnosť, ktorá je aj v záujme spotrebiteľa, a to získanie peňažných prostriedkov. Platba (poplatok,

odmena) za činnosť, ktorá je v záujme oboch účastníkov úverového vzťahu je slovenskému právnomu poriadku neznáma. Ustanovenie § 499 Obchodného zákonníka upravuje dohodu o provízií za záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky. Žalovaný tvrdí, že poplatok za poskytnutie úveru nie je platený za niečo, čo by nebolo v záujme klienta. Použiteľnosti uvedeného zjednocujúceho stanoviska Českého Najvyššieho súdu vo veci sp.zn. Cpjn203/2013 vedie žalovaného nielen blízka právna tradícia a podobnosť právnej úpravy, ale aj fakt, kedy tam riešená otázka dovodila prípustnosť takých poplatkov, ktoré sú u nás zo zákona zakázané. Poskytnutie úveru je činnosťou, ktorá sa realizuje na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere a je aj v záujme spotrebiteľa. O jeho platení a výške spotrebiteľ z uvedenej zmluvy vedel. Poplatok za poskytnutie úveru je v zmluve o úvere uvedený transparentným spôsobom, ktorý vyplýva z jeho jednoznačného označenia. Rovnako je zreteľa aj uvedená výška poplatku.

20. Vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobcu bolo doručené žalobcovi prostredníctvom jeho právneho zástupcu. Ďalšie vyjadrenie do spisu predložené nebolo.

21. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku II. a v súvisiacom výroku V., v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasledujúcich CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 06.05.2021 a zistil, že odvolanie žalobcu v napadnutej časti je dôvodné.

22. Tak, ako to vyplýva z obsahu odvolania, žalobca odvolaním napadol len rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku II. a V., vo zvyšku rozsudok nenapadol. Žalovaný proti rozsudku odvolanie nepodal. Preto vo výroku I., III., IV. rozsudok odvolacím súdom preskúmaný nebol, ako taký v tejto časti nadobudol právoplatnosť.

23. Z obsahu zmluvy i odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že sa žalobca okrem iného domáhal vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky - poplatku za poskytnutie úveru vo výške 78,- Eur, ktorá je uvedená v bode 6 predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere. Žalobu o neprijateľné zmluvné podmienky odôvodnil tým, že v bode 6 zmluvy bol uvedený poplatok za poskytnutie úveru vo výške 78,- Eur, hoci žalovaný reálne žiadne plnenie žalobcovi za neho neposkytol. Nebol dohodnutý individuálne, zo zmluvy nevyplývalo aké plnenie a na aký účel išlo. Úrok aj poplatok za poskytnutie úveru sú formou odplaty a preto je nepochybné, aká je v skutočnosti ročná úroková sadzba. Ide preto o nekalú obchodnú prax, ako opticky znížiť percentuálne ročné vyjadrenie ceny úveru. Žalovaný už pred súdom prvej inštancie uviedol, že tieto poplatky sú bežnou obchodnou praxou a počítal s nimi aj zákon č. 258/2001 Z.z. v § 2 písm. e/. Je pritom z jeho označenia nepochybné za čo sa uhradza - za získanie peňažných prostriedkov.

24. Súd prvej inštancie správne zistil, že zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 28.05.2015 je spotrebiteľskou zmluvou. Uvedená skutočnosť nebola spornou. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že dňa 28.05.2015 uzavreli strany sporu formulárovú Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500116749 a to tým spôsobom, že najprv žalobca dňa 26.5.2015 podpísal príslušný formulár s vyplnením údajov pod bodom 5 „údaje o požadovanom spotrebiteľskom úvere revolvingového typu“, ktorý obsahoval tieto náležitosti: poskytnutá čiastka úveru - 780,- Eur; predpokladaná mesačná splátka spolu s platbou podľa dohody o poskytovaní služieb 42,54 Eur; mesačná splátka vrátane úrokov 24,43 Eur; splatnosť úveru - 42; celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť - 1104,06 Eur; predpokladaná RPMN za úver 25,40%; ročná úroková sadza 17,39%; priemerná RPMN 37,67% a poplatok za poskytnutie úveru 78,- Eur.

25. Žalovaný ako veriteľ formulár zmluvy podpísal až neskôr - 28.5.2015, pričom vyplnil údaje uvedené pod bodom 6 „údaje o schválenom spotrebiteľskom úvere revolvingového typu“, ktorý obsahuje totožné údaje spotrebiteľského úveru ako v bode 5 okrem RPMN, ktorá je uvedená v tejto časti vo výške 25,16%.

26. Súd prvej inštancie prijal iný záver vo vzťahu k poplatku za poskytnutie úveru, ktorý nepovažoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku aj keď súhlasil s tým, že nebol individuálne dojednaný, keďže tento poplatok je súčasťou predtlačenej formulára, obsah ktorého žalobca ako spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť. Podľa názoru súdu prvej inštancie je však zrozumiteľný a určitý a jasne z jeho označenia vyplýva, že protiplnením je poskytnutie úveru. Zároveň konštatoval, že právna úprava nevyklučuje, aby účastníci úverovej zmluvy si nemohli dohodnúť ako odplatu za poskytnutie úveru okrem úroku aj

jednorazový poplatok. Súd prvej inštancie rozhodne nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že zrozumiteľná je len odplata za úver vyjadrená ročným úrokom, a že zo strany žalovaného ide o nekalú obchodnú praktiku, ak dohodol úrok aj poplatok za poskytnutie úveru. Pre súd prvej inštancie bola táto úvaha nepochopiteľná smerujúca k absurdite. Odplatu za úver podľa názoru súdu prvej inštancie tvoria predovšetkým úroky, ale môžu ňou byť aj rôzne poplatky vrátane poplatku za poskytnutie úveru, ktorý je bežne používaný veriteľmi tak nebankovými spoločnosťami ako aj bankami. Pre súd prvej inštancie bola nepochopiteľná aj argumentácia žalobcu, že sa tým vyvoláva pochybnosť o skutočnej úrokovej sadzbe a skutočnej výške RPMN. Podľa názoru súdu prvej inštancie poplatok za poskytnutie úveru rozhodne neovplyvňuje výšku RPMN, keďže pri jeho výpočte sa zohľadňuje aj poplatok za poskytnutie úveru, ktorý spadá do celkových nákladov spotrebiteľa, podľa ust. § 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z.z. Podľa tohto ustanovenia jasne do celkových nákladov spotrebiteľa patria aj poplatky akéhokoľvek druhu. V tejto súvislosti poukázal súd prvej inštancie aj na ust. § 499 Obchodného zákonníka, kde sa používa termín odplata a nie úrok. Podľa názoru súdu prvej inštancie logický záver o akceptácii poplatku za poskytnutie úveru, ktorý je bežne používaný možno vyvodiť aj zo skutočnosti, že zákonodarca zakázal len poplatky len za správu a vedenie úverového účtu nového zákona č. 129/2010 Z.z. účinného od 10.06.2013, a teda zjavný poplatok za poskytnutie úveru nepovažoval za problematický inak by ho nepochybné zakázal tiež. Zároveň súd prvej inštancie nesúhlasil s názorom, ktorým sa preberá záver rozhodnutia Vrchného krajského súdu v Karlsruhe.

27. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobcovi bola poskytnutá čiastka 702,- Eur, pričom dohodnutá v bode 6 zmluvy bola čiastka 780,- Eur. Poplatok za poskytnutie úveru predstavoval 78,- Eur. Teda suma predstavujúca poplatok za poskytnutie úveru bola započítaná pri poskytnutí úveru. Podľa názoru odvolacieho súdu súčasťou celkovej výšky spotrebiteľského úveru nemôže byť poplatok za poskytnutie úveru. Uvedený poplatok má charakter odmeny poskytovateľovi služby. Teda jedná sa len o náklady spotrebiteľského úveru. Odvolací súd zhodne s názorom odvolateľa zastáva názor, že ak žalovaný do celkovej výšky spotrebiteľského úveru zahrnul poplatok za poskytnutie úveru postupoval v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti veriteľa. Uvedené mohlo podstatne narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa k poskytnutiu úveru. Podľa názoru odvolacieho súdu jedná sa o nekalú obchodnú praktiku, ktorá sa zakazuje. Žalobcovi bol teda poskytnutý úver nie vo výške 780,- Eur, ale vo výške 702,- Eur. Súd prvej inštancie v tejto časti správne zistil skutkový stav, keď konštatuje, že reálne poskytnutá suma úveru bola vo výške 702,- Eur, a v bode 55 konštatuje, že žalobca má vrátiť žalovanému len sumu reálne poskytnutého úveru, t.j. 702,- Eur, keďže do výšky úveru žalovanej započítal hneď poplatok za poskytnutie úveru 78,- Eur. A keďže žalobca zaplatil 1.403,82 Eur žalovaný sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil plnením bez právneho dôvodu vo výške 701,82 Eur. Súd prvej inštancie nepovažoval tento poplatok za poskytnutie úveru za neprijateľnú zmluvnú podmienku, aj keď súhlasil s názorom žalobcu, že nebol individuálne dojednaný, pretože tento poplatok je súčasťou pretlačeného formulára, obsah ktorého žalobca ako spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť. Uvedená zmluvná podmienka bola už v niekoľkých iných konaniach tak, ako na to poukázal žalobca vo svojom odvolaní, ale i v žalobe vyhlásená za neplatnú a ide o podmienku, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch. Dodávateľ je preto povinný zdržať sa používania takejto podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Žalovaný ako dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie tak, ako to bolo v danom prípade. Sumu 78,- Eur súd prvej inštancie neodpočítal od celkovej sumy, ktorú žiadal žalobca zaplatiť ako bezdôvodné obohatenie. Keďže zmluvná podmienka upravujúca poplatok za poskytnutie úveru nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka), podlieha prieskumu súdu v zmysle ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

28. Podľa názoru odvolacieho súdu ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku aj vzhľadom na výšku poplatku, ktorý predstavoval 10% poskytnutej sumy a spôsob jeho úhrady.

29. Preto odvolací súd v zmysle ust. § 378 CSP zmenil rozsudok v napadnutej časti, t.j. vo výroku II. tak, že určil, že zmluvná podmienka - poplatok za poskytnutie úveru 78,- Eur uvedená v bode 6 Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 28.05.2015 uzavretej medzi účastníkmi konania je neprijateľná.

30. Odvolací súd z dôvodu, že zmenil rozsudok v napadnutej časti, zmenil tento aj vo zvyšku napadnutej časti, teda vo výroku V. tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania proti žalovanému v plnom rozsahu. Odvolací súd vychádzal z toho, že žalobca bol plne úspešný i čo do

vyššieho súdu, ktoré boli v súlade s podmienkami, teda nemal len polovičný úspech ako to bolo v čase rozhodovania súdu prvej inštancie (§ 255 ods. 1, 2 CSP).

31. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a priznal úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči neúspešnému žalovanému s tým, že o výške náhrady prvoinštančného i odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

32. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.